

Nazwa zajęć:	Społeczne paradygmaty: idee, koncepcje i teorie
Nazwa zajęć w j. angielskim:	Social paradigms: ideas, concepts and theories
Zajęcia dla dyscypliny:	Nauki socjologiczne

Semestr:	3	Status zajęć:	fakultatywny	Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/27	Numer katalogowy:	191/2025/26		

Koordynator zajęć:	prof. dr hab. Anna Śliz
Prowadzący zajęcia:	prof. dr hab. Anna Śliz, dr hab. Karol Chrobak, prof. SGGW
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk Socjologicznych i Pedagogiki
Jednostka zlecająca:	Szkoła Doktorska SGGW
Założenia, cele i opis zajęć:	Zasadniczym celem kursu jest zapoznanie i przedyskutowanie ze studentami fundamentalnych teorii społecznych ze szczególną uwagą skierowaną na teorie socjologiczne zarówno te klasyczne, jak i współczesne. Teorie te tworzą ramy analizy faktów społecznych, procesów i zjawisk występujących w rzeczywistości społecznej. Są podstawą dla zrozumienia otaczającej nas rzeczywistości, co w poważnym stopniu warunkuje naszą aktywność zarówno w sferze publicznej, jak i prywatnej. Nacisk zostaje położony na krytyczne podejście do założeń teorii społecznych i socjologicznych.
Forma dydaktyczna, liczba godzin:	15 godz.
Metody dydaktyczne:	Dyskusja w oparciu o literaturę przedmiotu i teksty źródłowe

Efekty uczenia się

WIEDZA - doktorant po zrealizowaniu zajęć zna i rozumie:	UMIĘJĘTNOŚCI - doktorant po zrealizowaniu zajęć potrafi:	KOMPETENCJE - doktorant po zrealizowaniu zajęć jest gotowy do:
W zakresie umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów w dziedzinie/w dyscyplinie – światowy dorobek, zbierający podstawy teoretyczne oraz ogólne i wybrane szczegółowe zagadnienia	Dokonywać krytycznej oceny wyników badań naukowych i działalności eksperckiej oraz ich wkładu w rozwój wiedzy dziedziny/dyscypliny	Krytycznej oceny dorobku reprezentowanej dziedziny/dyscypliny
Główne tendencje rozwojowe w dziedzinie/w dyscyplinie		Uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych charakterystycznych dla obszaru badań (dziedziny/dyscypliny) oraz w ujęciu interdyscyplinarnym
		Podtrzymywania etosu środowiska naukowego i prowadzenia niezależnej pracy badawczej
Sposób weryfikacji efektów uczenia się:	Zaliczenie/egzamin ustny	
Forma dokumentacji osiągniętych efektów uczenia się:	Zestaw pytań egzaminacyjnych z listą studentów i ocenami	
Elementy i wagi oceny końcowej:	Egzamin - 100%	
Miejsce realizacji zajęć:	Sala dydaktyczna	
Limit osób w grupie:	15	

Literatura podstawowa i literatura uzupełniająca

Lemert, Charles (ed.). 2004. Social Theory. The Multicultural and Classic Readings. Boulder (USA) and Oxford (UK); Westview Press; Calhoun, Craig et al. (eds). 2012. Contemporary Sociological Theory. Third edition. Malden (USA) and Oxford (UK); Wiley-Blackwell; Elliott, Anthony. 2011. Współczesna teoria społeczna. Wprowadzenie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; Jasińska-Kania, Aleksandra et al. (eds). 2006. Współczesne teorie socjologiczne. Tom 1 i 2. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar; Turner, Jonathan, H. 2004. Struktura teorii socjologicznej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; Śpiwák, Paweł (ed.). 2006. Klasyczne teorie socjologiczne. Wybór tekstów. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; Szczepański Marek S., Śliz Anna (eds). 2019. Współczesne teorie socjologiczne. W kręgu ujęć paradygmatycznych. Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego; Publikacje z serii: Współczesne teorie socjologiczne. Kraków: Zakład Wydawniczy NOMOS; Sztompka Piotr. 2025. Socjologia XXI wieku. Wprowadzenie krytyczne. Teorie i teoretycy. Kraków: Wydawnictwo Znak	
Uwagi:	

Szacunkowa liczba godzin pracy doktoranta niezbędna dla osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się:	12

Odniesienie efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom kwalifikacji 8):

Symbol efektu:	Efekty uczenia się:	8 poziom PRK
SD1_KW01	W zakresie umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów w dziedzinie/w dyscyplinie – światowy dorobek, zbierający podstawy teoretyczne oraz ogólne i wybrane szczegółowe zagadnienia	P8S_WG
SD1_KW02	Główne tendencje rozwojowe w dziedzinie/w dyscyplinie	P8S_WG
SD1_KU05	Dokonywać krytycznej oceny wyników badań naukowych i działalności eksperckiej oraz ich wkładu w rozwój wiedzy dziedziny/dyscypliny	P8S_UW
SD1_KK01	Krytycznej oceny dorobku reprezentowanej dziedziny/dyscypliny	P8S_KK
SD1_KK03	Uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych charakterystycznych dla obszaru badań (dziedziny/dyscypliny) oraz w ujęciu interdyscyplinarnym	P8S_KK
SD1_KK08	Podtrzymywania etosu środowiska naukowego i prowadzenia niezależnej pracy badawczej	P8S_KR